

मराठी

12 एप्रिल 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

CDP-सुरक्षा

संदर्भ:

- क्लस्टर डेव्हलपमेंट प्रोग्राम (CDP) चा एक भाग म्हणून फलोत्पादन शेतकऱ्यांना अनुदान वितरित करण्यासाठी सरकारने CDP-SURAKSHA नावाचा एक नवीन डिजिटल प्लॅटफॉर्म सादर केला आहे, जो फलोत्पादन पिकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि क्षेत्राच्या वाढीला चालना देणारा एक उपक्रम आहे.
- CDP-सुरक्षा हे मूलतः डिजिटल व्यासपीठ आहे.
- सुरक्षा म्हणजे "युनिफाइड रिसोर्स अलोकेशन, नॉलेज आणि सुरक्षित फलोत्पादन सहाय्यासाठी प्रणाली."

महत्त्वाचे मुद्दे:

- CDP-SURAKSHA हे नॅशनल पेमेंट्स कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया (NPCI) द्वारे व्यवहार सुलभ करून, e-RUPI व्हाउचर वापरून शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यांमध्ये त्वरित सबसिडी वितरित करण्यास सक्षम करते.
- CDP-SURAKSHA च्या वैशिष्ट्यांमध्ये PM-KISAN सोबत डेटाबेस इंटीग्रेशन, NIC कडून क्लाउड-आधारित सर्व्हर स्पेस, UIDAI प्रमाणीकरण, eRUPI इंटीग्रेशन, LGD, कंटेंट मॅनेजमेंट सिस्टम, जिओटॅगिंग आणि जिओ-फेन्सिंग यांचा समावेश आहे.
- ई-RUPI ही NPCI ची एक-वेळ पेमेंट यंत्रणा आहे ज्यासाठी कार्ड, डिजिटल पेमेंट ॲप किंवा इंटरनेट बँकिंग प्रवेशाची आवश्यकता नाही.
- हे लाभार्थ्यांसह एसएमएस किंवा क्यूआर कोडद्वारे सामायिक केले जाऊ शकते.
- सीडीपीचे उद्दिष्ट फलोत्पादन क्लस्टर्स विकसित करण्याचे आहे, ज्यामध्ये 55 ओळखले गेले आहेत आणि 12 पायलटसाठी निवडले गेले आहेत.
- या उपक्रमामुळे सुमारे 9 लाख हेक्टर क्षेत्र कव्हर होईल आणि 10 लाख शेतकऱ्यांना फायदा होईल, 8,250 कोटी रुपयांची खाजगी गुंतवणूक आकर्षित होईल.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

इस्त्रायलने सी-डोम संरक्षण यंत्रणा तैनात केली आहे

संदर्भ:

- इस्त्रायलने अलीकडेच दक्षिणेकडील इलात शहराजवळ संशयास्पद हवाई लक्ष्य रोखण्यासाठी प्रथमच सी-डोम संरक्षण यंत्रणा तैनात केली.

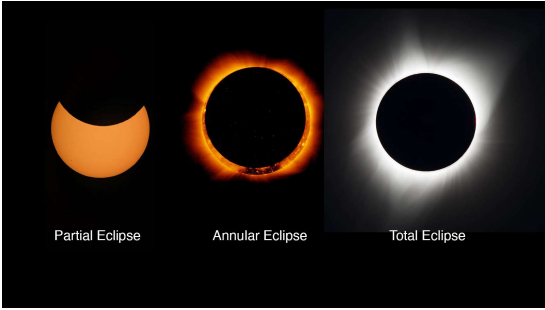
महत्त्वाचे मुद्दे:

- यापूर्वी येमेनच्या हुथी बंडखोरांकडून क्षेपणास्त्रांनी लक्ष्य केलेल्या भागात सतर्कतेनंतर ही कारवाई करण्यात आली आहे.
- सी-डोम, लोह घुमटाचे नौदल रूपांतर, लक्ष्य यशस्वीरित्या रोखले, त्याचा पहिला ऑपरेशनल वापर चिन्हांकित केला.

सी-डोम: लोह घुमटाचे नौदल रूपांतर

- सी-डोम संरक्षण प्रणाली, Sa'ar 6-क्लास कॉर्वेट्सवर आरोहित, जमिनीवर आधारित आयर्न डोमचे नौदल समकक्ष आहे.
- राफेल प्रगत संरक्षण प्रणालीने विकसित केलेले, सी-डोम मध्ये आयर्न डोम प्रमाणेच इंटरसेप्टर तंत्रज्ञान वापरले जाते, जे रॉकेट आणि क्षेपणास्त्र धोक्यांपासून मजबूत संरक्षण प्रदान करते.
- हे ऑपरेशनल पदार्पण, विकसित होत असलेल्या सुरक्षा आव्हानांना प्रतिसाद म्हणून संरक्षणात्मक क्षमता वाढवण्याच्या इस्त्रायलच्या चालू असलेल्या प्रयत्नांना अधोरेखित करते.

संपूर्ण सूर्य ग्रहण

संदर्भ:

- 8 एप्रिल 2024 रोजी झालेल्या संपूर्ण सूर्यग्रहणादरम्यान, उत्तर अमेरिका, मेक्सिको आणि कॅनडा यांनी क्षणिक काळोखात डुंबण्याचा अनुभव घेतला.
- आंतरराष्ट्रीय अंतराळ स्थानकाच्या कू सदस्यांचा पृथ्वीवरील चंद्राची सावली टिपण्याचा अनोखा दृष्टीकोन होता.

सूर्यग्रहण आणि त्याचे विविध प्रकार:

- सूर्यग्रहण तेव्हा होते जेव्हा चंद्र पृथ्वी आणि सूर्यादरम्यान फिरतो, सूर्यप्रकाश पूर्णपणे किंवा अंशतः अवरोधित करतो.
- सूर्यग्रहणांचे चार प्रकार आहेत: संपूर्ण, कंकणाकृती, आंशिक आणि संकरित.
- संपूर्ण सूर्यग्रहणात, चंद्र सूर्याला पूर्णपणे अवरोधित करतो, आकाश गडद करतो आणि निरीक्षकांना सूर्याचा कोरोना दिसू शकतो.
- एक कंकणाकृती सूर्यग्रहण तेव्हा होते जेव्हा चंद्र सूर्याच्या मध्यभागी झाकतो आणि अग्नीचे वलय दृश्यमान राहते.
- जेव्हा चंद्र सूर्याला अंशतः झाकतो तेव्हा अर्धवट सूर्यग्रहण होते, चंद्रकोर आकार तयार होतो.
- आंशिक आणि कंकणाकृती दोन्ही ग्रहणांमध्ये चंद्राच्या सावलीच्या बाहेरचे क्षेत्र आहेत आणि आंशिक ग्रहण पाहतात.
- आंशिक सूर्यग्रहण हा सर्वात सामान्य प्रकार आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

Daily Current Affairs Encyclopedia

- संकरित सूर्यग्रहण दुर्मिळ आहे, चंद्राची सावली सरकत असताना संपूर्ण आणि कंकणाकृती दरम्यान सरकते.

सूर्यग्रहण किती वेळा होते?

- जेव्हा चंद्र आणि सूर्य पृथ्वीच्या एकाच बाजूला संरेखित होतात तेव्हा सूर्यग्रहण नवीन चंद्राच्या टप्प्यात होते.
- चंद्राच्या पृथ्वीभोवती प्रदक्षिणा झाल्यामुळे अंदाजे दर 29.5 दिवसांनी नवीन चंद्र येतो.
- सूर्यग्रहण दर महिन्याला होत नाही तर वर्षातून दोन ते पाच वेळा होते.
- चंद्राची कक्षा पृथ्वीच्या सूर्याभोवतीच्या परिभ्रमणाच्या तुलनेत सुमारे पाच अंशांनी झुकलेली असते, ज्यामुळे चंद्राची सावली अनेकदा पृथ्वीला चुकते, परिणामी सूर्यग्रहणांच्या संधी कमी होतात.
- नोड्स हे बिंदू आहेत जेथे चंद्राची कक्षा पृथ्वीच्या कक्षेला छेदते, जेव्हा नवीन चंद्र या नोड्स ओलांडतो तेव्हा सूर्यग्रहणांच्या संधी निर्माण होतात.

संपूर्ण सूर्यग्रहण इतके दुर्मिळ का आहे?

- संपूर्ण सूर्यग्रहण दर 18 महिन्यांत एकदा होते.
- पृथ्वीवरील एका विशिष्ट ठिकाणी संपूर्ण सूर्यग्रहण दर 400 वर्षांनी एकदाच होते.
- संपूर्ण ग्रहण दुर्मिळ आहेत कारण त्यांना छायेच्या सर्वात गडद भागामध्ये असणे आवश्यक आहे, जो ग्रहण दरम्यान पृथ्वीच्या पृष्ठभागाच्या एक टक्कापेक्षा कमी भाग व्यापतो.
- पृथ्वीचा मोठा भाग पाणी आणि निर्जन जमीन असल्यामुळे, एकाच वेळी संपूर्ण सूर्यग्रहण पाहणे अनेक लोकांसाठी दुर्मिळ आहे.

BILINGUAL
ADDAPEDIA
e-Books

NATIONAL |
INTERNATIONAL |
REGIONAL |
STATE SPECIFIC
CURRENT AFFAIRS
CURATED NOTES

IMPORTANT FOR ALL COMPETITIVE EXAMS

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

काला आजार

संदर्भ:

- नॅशनल सेंटर फॉर व्हेक्टर बॉर्न डिजीजेस कंट्रोल (NCVBDC) ने निर्धारित केलेले लक्ष्य पूर्ण करून भारताने व्हिसेरल लेशमॅनियासिस, ज्याला सामान्यतः काला आजार म्हणून ओळखले जाते, यशस्वीरित्या दूर केले आहे.
- सुरुवातीला 2010 पर्यंत निर्मूलनाचे लक्ष्य ठेवून, सततच्या आव्हानांमुळे भारताने 2023 पर्यंत लक्ष्य वाढवले.
- काला आजार, सॅडफ्लाय चाव्याद्वारे प्रसारित होणारा एक वेक्टर-जनित रोग, बिहार, झारखंड, पश्चिम बंगाल आणि उत्तर प्रदेश यांसारख्या राज्यांमध्ये एक महत्त्वपूर्ण आरोग्य आव्हान आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- NCVBDC नुसार, जागतिक आरोग्य संघटनेच्या (WHO) निर्मूलन निकषांची पूर्तता करून, भारतामध्ये 2023 मध्ये काला आजारची केवळ 520 प्रकरणे नोंदवली गेली, ज्यात देशातील 10,000 लोकांमागे एकापेक्षा जास्त प्रकरणे नोंदविणारे निर्मूलन नाही अशी व्याख्या करते.
- 2020 मध्ये, काला आजारच्या जागतिक भारापैकी 18% भारताचा वाटा होता.

बद्दल:

- व्हिसेरल लेशमॅनियासिस, ज्याला सामान्यतः काला आजार (KA) म्हणून ओळखले जाते, त्याचे नाव भारतातील एकोणिसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धात आले आहे.
- "काला-आजार" या शब्दाचा अनुवाद "काळा रोग" असा होतो, जो संसर्गादरम्यान त्वचेच्या राखाडी किंवा काळ्या रंगाचे वर्णन करतो.
- हे नाव काळा (काला) या हिंदी शब्दापासून आणि रोग (अजार) या पर्शियन शब्दावरून आले आहे.
- काला आजार हा एक हळूहळू विकसित होणारा स्थानिक रोग आहे जो लीशमॅनिया वंशातील प्रोटोज्झोआ परजीवीमुळे होतो.
- भारतात, लीशमॅनिया डोनोव्हानी हा एकमेव परजीवी हा रोग होण्यास जबाबदार आहे.
- परजीवी प्रामुख्याने रेटिक्युलोएन्डोथेलियल प्रणालीला संक्रमित करतो आणि सामान्यतः अस्थिमज्जा, प्लीहा आणि यकृतामध्ये मोठ्या संख्येने आढळतो.

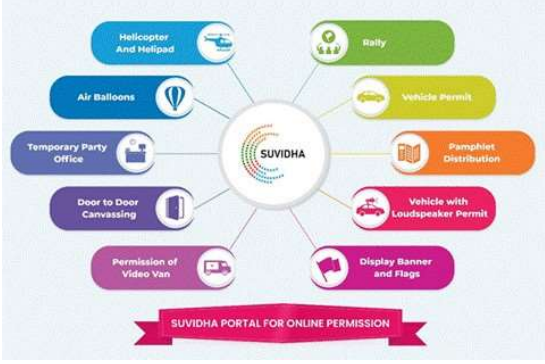

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

सुविधा पोर्टल

संदर्भ:

- 2024 च्या सार्वत्रिक निवडणुका जाहीर झाल्यापासून सुविधा पोर्टलला 73,000 हून अधिक अर्ज प्राप्त झाले आहेत.

बद्दल:

- हे <https://suvidha.eci.gov.in> वर प्रवेश करण्यायोग्य ऑनलाइन प्लॅटफॉर्म आहे, जे राजकीय पक्ष आणि उमेदवारांना दूरस्थपणे परवानगी विनंत्या सबमिट करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे.
- पोर्टल सर्वसमावेशकतेसाठी ऑफलाइन सबमिशन पर्याय देखील ऑफर करते.
- राज्य विभागातील नोडल अधिकाऱ्यांद्वारे व्यवस्थापित, सुविधा पोर्टलच्या IT प्लॅटफॉर्मचा उद्देश परवानगी विनंत्यांची कार्यक्षम प्रक्रिया सुलभ करणे हा आहे.
- याशिवाय, यात आयओएस आणि अँड्रॉइड प्लॅटफॉर्मवर एक सहयोगी ॲप उपलब्ध आहे, जे रिक्रेस्ट स्टेटसचे रिअल-टाइम ट्रॅकिंग सक्षम करते.
- सुविधा पोर्टलचे एक प्रमुख वैशिष्ट्य म्हणजे त्याची पारदर्शकता.
- हे अनुप्रयोगांचे रिअल-टाइम ट्रॅकिंग, स्थिती अद्यतने, टाइमस्टॅम्प केलेले सबमिशन आणि एसएमएसद्वारे संप्रेषण प्रदान करते.
- ही पारदर्शकता अधिक जबाबदारीसाठी निवडणूक खर्चाच्या छाननीला समर्थन देते.
- निवडणूक आयोगाची वचनबद्धता निष्पक्ष, कार्यक्षम आणि पारदर्शक निवडणूक वातावरणाची सोय करणे आहे.
- सुविधा पोर्टल सर्व पक्ष आणि उमेदवारांना या वचनबद्धतेनुसार परवानग्या आणि मंजूरीसाठी समान प्रवेश सुनिश्चित करते.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.